

REGULAMENTUL A.Ch.R. DE CREȘTERE A CÂNILOR DE RASĂ

PREAMBUL

1. Membrii A.Ch.R. vor respecta prezentul Regulament.
  - a) Prezentul regulament privește pe toți membrii A.Ch.R. Prin aceasta se înțelege că activitatea de creștere nu poate fi practică decât cu câini de rasă pură, cu un bun caracter, în perfectă stare de sănătate din punct de vedere al eredității și funcționalității și înscrși în cartea de origine sau în registrul de așteptare recunoscute de A.Ch.R.. De asemenea, aceștia trebuie să îndeplinească condițiile cerute de A.Ch.R..
  - b) Varsta minimă admisă pentru montă este de 14 luni, iar vârsta limită este de maximum 8 ani pentru femele și nelimitat pentru masculi. Sunt admise maximum 3 fătări la un interval de 2 ani, cu interpunerea unei pauze de un ciclu.
  - c) Pentru rasele la care nu sunt constituite cluburi naționale pot fi acceptați pentru reproducție numai câini de rasă recunoscută și standardizată de F.C.I., cu certificat de origine, care au obținut la două expoziții calificativele de :excelent la masculi, respectiv minim foarte bun la femele, de la doi arbitri diferiti.
  - d) În cazul raselor pentru care sunt constituite cluburi naționale, dreptul de reproducție va fi obținut conform regulamentelor de club aprobate de Consiliul Director A.Ch.R..
  - e) Singurii câini ce pot fi considerați în perfectă stare de sănătate din punct de vedere al eredității sunt aceia care posedă caracteristicile standardului unei rase, tipul și temperamentul corespunzător acesteia și care nu prezintă nici un defect ereditar substanțial care să poată afecta aspectul funcțional al progeniturii lor.
  - f) Nu pot fi folosiți pentru creștere câinii ce prezintă următoarele anomalii: temperament necorespunzător, surditate sau cecitate congenitală, buză de iepure, boltă palatină deschisă, malformații notorii ale maxilarului sau defecte dentare pronunțate, atrofiie progresivă a retinei, epilepsie, criptorhidie, monorhidie, albinism, displazia șoldului sau culoarea robei necorespunzătoare, luxatia de patelă, lipsa cozii și talia necorespunzătoare (la rasele la care neîncadrarea în talia prevăzută în standard atrage după sine descalificarea). Orice câine care prezintă, în mod evident, anomalii de ordin fizic sau comportamental nu va putea fi folosit pentru creștere.
  - g) În materie de "gestionare" a defectelor ereditare precum displazia de șold sau atrofiia progresivă a retinei, cluburile membre A.Ch.R., trebuie să țină o evidență a câinilor atinși de aceste maladii și să le combată metodic și continuu, informând A.Ch.R. dacă aceasta o va cere.
  - h) Cluburile naționale colaborează cu Comisia Chinotehnică în materie de evaluare a defectelor ereditare. Comisia ajută la combaterea acestor defecte . Atunci când Comisia va elabora și edita un plan de măsuri privind combaterea acestor defecte, acesta va trebui să fie respectat din momentul aprobării sale de către Consiliul Director al A.Ch.R..
  - i) Membrii A.Ch.R. au toată competența și responsabilitatea în materie de creștere. Aceasta constă în indicațiile și liniile directoare date crescătorilor și controlul procedurilor de creștere practicate de crescători.

- j) Creșterea și dezvoltarea raselor canine trebuie să se bazeze pe obiective cu termen lung și pe principii sănătoase, astfel încât practicarea acestei activități să nu conducă la producerea de câini bolnavi sau cu un caracter instabil sau lipsiți de aptitudini pentru lucru.
- k) Obiectivul creșterii trebuie să fie acela de a păstra și, dacă este posibil, de a extinde diversitatea genetică a unei rase.
- l) Numai câinii sănătoși din punct de vedere funcțional pot fi folosiți în activitatea de creștere. Este de datoria fiecărui crescător ce selecționează un câine să determine dacă acesta din urmă este apt pentru reproducție din punct de vedere mental și fizic.
- m) Un crescător trebuie să se asigure că animalele destinate reproducției au un temperament stabil și sunt într-o bună condiție fizică. Atât timp cât crescătorul asigură păstrarea unui pui, el trebuie să-i permită acestuia să se dezvolte într-un mediu sănătos (mental și fizic) și benefic astfel încât să-i garanteze o socializare adecvată
- n) Cluburile Naționale de rasă membre A.Ch.R. pot să elaboreze propriile regulamente de selecție pentru acordarea dreptului de reproducție, în baza prezentului regulament, și în care să fie stipulate obiectivele urmărite. Aceste regulamente trebuie să țină cont, într-o manieră adecvată, de specificul utilitar al fiecărei rase. Regulamentele de selecție ale cluburilor intră în vigoare numai după aprobarea lor de către Consiliul Director A.Ch.R.
- o) Comercianții de câini și cei care cresc câini într-un scop strict comercial nu sînt agreați de către A.Ch.R. și li se va limita accesul la serviciile C.O.R..
- p) Drepturile și obligațiile reciproce ale proprietarilor de etaloni sau de femele sunt determinate în principal de dreptul național, regulamentele stabilite de membrii A.Ch.R. (asociații teritoriale și cluburi de rasă) și /sau convențiile particulare. În cazul lipsei unor astfel de reglementări, va fi aplicat prezentul Regulament.
- q) Crescătorilor și proprietarilor de etaloni le este insistent recomandat să stabilească în scris condițiile în care se va face monta, astfel încât să se creeze o situație clară cu privire la obligațiile financiare.
- r) Proprietarul unui câine este considerată persoana care a achiziționat legal animalul, se găsește în posesia sa și poate proba deținerea acestuia printr-un certificat de înregistrare și un pedigree valabil.
- s) Posesorul etalonului este fie proprietarul acestuia, fie persoana care a primit autorizația scrisă a proprietarului de a oferi serviciile numitului etalon în vederea efectuării de monte.

CHELTUIELI DE TRANSPORT ȘI ÎNTREȚINERE A FEMELEI

2. Proprietarului femelei îi este recomandat să-și aducă și să-și recupereze femela fie personal fie prin intermediul unei persoane de încredere. Atunci când femela va rămâne la posesorul etalonului mai multe zile, toate cheltuielile ocazionate de alimentație, cazare, îngrijiri veterinare cât și pagubele provocate canisei sau domiciliului posesorului etalonului vor fi în sarcina proprietarului femelei. Transportul femelei se efectuează pe cheltuiala proprietarului acesteia.

RESPONSABILITATE

3. În conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, este considerată ca responsabilă de pagubele provocate de animal unor terțe persoane, persoana care în momentul provocării acestora asigură întreținerea și îngrijirea numitului animal. În acest sens, proprietarul (sau posesorul) etalonului va proceda la încheierea unui contract de asigurare de răspundere civilă.

DECESUL FEMELEI

4. Dacă femela a decedat pe timpul rămânerii în pensiune la proprietarul etalonului, acesta din urmă se va obliga, pe cheltuiala sa, să procedeze la constatarea decesului și a cauzelor care l-au

provocat de către un medic veterinar. Proprietarul etalonului îl va informa cât mai rapid posibil pe proprietarul femelei despre decesul acesteia și cauzele sale. Dacă proprietarul femelei va dori să vadă cățeaua decedată, nu-i va putea fi refuzat acest drept.

Dacă decesul femelei s-a produs din vina proprietarului etalonului, acesta din urmă va trebui să plătească daune interese proprietarului femelei. Dacă proprietarul etalonului nu este responsabil de decesul femelei, proprietarul femelei va trebui să-i returneze acestuia cheltuielile ocazionate de decesul femelei.

ALEGEREA ETALONULUI

5. Posesorul etalonului se obligă să nu monteze cățeaua decât cu etalonul prevăzut și în nici un caz cu un altul.

În cazul când cățeaua nu a fost montată de etalonul prevăzut, ea nu va putea fi montată cu un alt etalon decât cu acordul proprietarului căței.

În orice caz, este strict interzisă monta căței cu doi masculi sau mai mulți pe perioada acelorși călduri.

MONTA ACCIDENTALĂ

6. În cazul când a avut loc o montă accidentală efectuată de un alt etalon decât cel prevăzut, posesorul etalonului care a efectuat monta este obligat să-i ramburseze proprietarului femelei toate cheltuielile ocazionate de această montă eronată.

După o montă accidentală efectuată de către un alt etalon decât cel convenit, este strict interzisă o nouă montă cu etalonul care a fost ales inițial.

Posesorul etalonului nu poate în nici un caz, pentru o asemenea montă, să pretindă obligații financiare proprietarului căței.

ATESTAREA MONTEI

7. Proprietarul femelei va avea obligația de a procura și completa corect, pe propria răspundere, declarația de montă și fătare (DMF), pe care o va prezenta posesorului etalonului pentru semnătură. Acesta va certifica executarea corectă a monței confirmând prin semnătură pe acest document că a fost martor ocular al monței.

Declarația de montă și fătare (DMF) trebuie obligatoriu să conțină următoarele date:

- a) Numele și numărul de înregistrare a etalonului în cartea de origine.
- b) Numele și numărul de înregistrare a femelei în cartea de origine.
- c) Numele și adresa posesorului etalonului
- d) Numele și adresa proprietarului femelei în momentul monței, eventual data achiziției femelei
- e) Locul și data monței
- f) Semnătura posesorului etalonului și proprietarului femelei
- g) Pentru înregistrarea puilor rezultați, posesorul etalonului va furniza gratuit proprietarului o fotocopy certificată sau un extras certificat conform cu pedigreeul etalonului.

DESPĂGUBIRI PENTRU MONTĂ

8. Se recomandă posesorului etalonului să nu semneze declarația de montă decât după plata prețului fixat în prealabil pentru montă. Reținerea femelei cu titlu de gaj nu este permisă.

9. Dacă etalonul convenit nu a efectuat monta, indiferent de motiv sau pentru că femela nu se lasă montată, neputându-se efectua monta, proprietarul etalonului are dreptul doar la despăgubirile prevăzute la Art.2 și în nici un caz nu va putea pretinde prețul fixat pentru montă.

10. În ceea ce privește descendența etalonului, proprietarul etalonului nu are dreptul, față de proprietarul femelei, la alte despăgubiri decât cele prevăzute pentru montă. De asemenea, el nu are dreptul să primească un pui.

Dacă părțile se pun de acord cu privire la primirea unui pui, acest acord va fi formulat în scris înainte de montă. Într-un asemenea acord, vor fi absolut precizate și respectate următoarele puncte :

- a) momentul alegerii puiului de către proprietarul etalonului
- b) momentul primirii puiului de către proprietarul etalonului
- c) momentul din care dreptul proprietarului etalonului de a alege un pui este irevocabil prescris
- d) momentul din care dreptul proprietarului etalonului de a primi puiul este irevocabil prescris
- e) reglementarea cheltuielilor de transport
- f) acorduri speciale pentru cazul când femela a născut căței morți sau a supraviețuit un singur pui sau pentru cazul când puiul ales a decedat înainte de primire.

FEMELA NU A RĂMAS GESTANTĂ

11. După o montă corect executată, se consideră că etalonul și-a îndeplinit obligațiile și că din acel moment condițiile pentru a avea dreptul la despăgubiri au fost îndeplinite.

Aceasta nu constituie o garanție că femela a rămas gestantă. Rămâne la aprecierea proprietarului etalonului, dacă femela nu rămâne gestantă, fie să acorde acestei femele la următoarele călduri o montă gratuită, fie să returneze o parte din indemnizația pentru montă. Un asemenea acord va trebui să fie redactat în scris înaintea montei și va fi cuprins în contractul de montă.

Dreptul la o montă gratuită se stinge în principiu dacă etalonul prevăzut a decedat sau dacă a trecut în proprietatea altcuiva sau dacă femela prevăzută a decedat.

Dacă se probează (prin analiza spermei) că etalonul a fost steril în momentul montei, proprietarului femelei i se vor rambursa toate cheltuielile ocazionate de această montă.

INSEMINAREA ARTIFICIALĂ

12. Inseminarea artificială nu va fi aplicată decât la animale care s-au reprodus anterior în mod natural.

În caz de inseminare artificială a femelei, veterinarul care a recoltat sperma de la etalon va certifica printr-un atestat scris că sperma proaspătă sau congelată provine de la etalonul prevăzut. Atestatul prevăzut la art.7 (a-g) va fi furnizat gratuit proprietarului femelei de către proprietarul etalonului.

Toate cheltuielile ocazionate de recoltarea și inseminarea spermei sunt în sarcina proprietarului femelei.

Veterinarul care a efectuat inseminarea va confirma în scris serviciului cărții de origine, că femela a fost corect însământată cu sperma provenind de la etalonul prevăzut pentru montă.

Acest atestat va cuprinde locul și data inseminării, numele și numărul de înregistrare a femelei în cartea de origine cât și numele și adresa proprietarului femelei.

Posesorul etalonului de la care provine sperma va elibera proprietarului femelei, în afara atestatului furnizat de veterinar, un atestat oficial al montei.

CESIONAREA DREPTULUI DE CREȘTERE

13. În general, se consideră că din momentul montei, proprietarul femelei este crescătorul progenerurii acesteia.

Cu toate acestea, dreptul de a utiliza o femelă sau un etalon poate fi transferat, prin acord contractual, unei terțe persoane.

Un astfel de transfer va fi atestat în scris înaintea montei planificate. O astfel de cesiune, redactată în scris, trebuie să fie declarată din timp serviciilor competente ale cărții de origine și eventual asociației sau clubului competente pentru rasa respectivă. Acest document va fi anexat la declarația de fătare.

Este necesar să se descrie foarte exact în cesiunea dreptului de creștere, drepturile și obligațiile celor două părți contractante.

Terța persoană care preia temporar dreptul de creștere al unei femele, este considerată ca proprietar al acesteia, în sensul prezentului regulament, de la montă și până în momentul înțărării.

REGULI DE BAZĂ

14. Vor fi considerați câini de rasă pură și vor putea primi un pedigree recunoscut de A.Ch.R. și F.C.I. numai puii rezultați din doi părinți de rasă pură, care au pedigree recunoscute de A.Ch.R. și F.C.I. și pe care nu figurează nici o obiecție ori restricție din partea organizației chinologice naționale.

Ca regulă generală, puii pot fi înstrăinați (vânduți) doar persoanelor private (nu intermediarilor, pet-shop-urilor, laboratoarelor), pe numele cărora se eliberează pedigree-ul (sau pedigree export acolo unde e cazul).

15. Pedigreele recunoscute de A.Ch.R. și F.C.I. sunt certificate care atestă fiabilitatea datelor cu privire la generațiile menționate și nu pot fi considerate certificate care garantează calitatea câinelui.

ÎNREGISTRAREA PUIILOR ÎN CARTEA DE ORIGINE

16. Dacă nu există acorduri contrare, se consideră că noul proprietar în urma vânzării unei cățele gestante, este în mod automat și crescătorul progeniturii. Puii vor purta afixul său.

Dupa efectuarea monei, acest certificat de montă rămâne în posesia proprietarului femelei, semnat de acesta, respectiv de proprietarul masculului.

Formularul de montă și fătare urmează să fie trimis prin poștă la secretariatul C.O.R. cu o adresă semnată obligatoriu de Președintele asociației/clubului național și chinotehnist.

17. Orice câine crescut și înregistrat în Cartea de Origine Română (C.O.R.) va fi identificat printr-un sistem permanent și nefalsificabil (tatuaj sau microcip norma ISO 11784 sau anexa A de la norma 11785); această identificare va trebui să apară pe pedigree.

Vor fi înregistrați toți puii rezultați la fătare; aceasta include toți puii existenți la data cererii de înregistrare. Au dreptul să solicite serviciile C.O.R. cetățeni români sau străini cu reședință permanentă în România, cu respectarea regulamentelor A.Ch.R..

Pedigreele nu trebuie să fie emise decât pentru a certifica genealogia. În mod normal, o femelă nu poate fi montată, pentru aceeași fătare, decât de un singur mascul. Atunci când există suspiciuni că femela ar fi fost montată de 2 sau mai mulți masculi, se va proceda la certificarea paternității (prin examen ADN) pe cheltuiala crescătorului, pedigreele urmând a fi eliberate numai în urma obținerii certificatului ADN.

REGULAMENTE DE SELECȚIE ALE CLUBURILOR NAȚIONALE A.Ch.R.

18. Regulamentele specifice ale Cluburilor Naționale pot fi mai restrictive decât prezentul regulament dar nu vor conține prevederi contrare acestuia.

* Adoptat de Consiliul Director al A.Ch.R. la data de 16.07.2005 și intră în vigoare de la aceasta dată.